

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda mr. sc. Mirjane Juričić, predsjednice vijeća, Borisa Markovića i Blanše Turić, članova vijeća te više sudske savjetnice - specijaliste Biserke Špoljar, zapisničarke, u upravnom sporu tužitelja D. N., novinara ..., A. N. d.o.o., Z., protiv rješenja Povjerenika za informiranje Republike Hrvatske, Z., radi ostvarivanja prava na pristup informacijama, na sjednici vijeća održanoj 11. studenoga 2020.

p r e s u d i o j e

- I. Tužbeni zahtjev se uvažava.
- II. Poništava se rješenje Povjerenika za informiranje Republike Hrvatske, KLASA: UP/II-008-07/20-01/70, URBROJ: 401-01/10-20-2 od 6. srpnja 2020. godine.
- III. Predmet se vraća tuženiku na ponovno odlučivanje.

Obrazloženje

Osporenim rješenjem tuženika KLASA: UP/II-008-07/20-01/70, URBROJ: 401-01/10-20-2 od 6. srpnja 2020. odbijena je žalba tužitelja D. N., novinara ..., izjavljena protiv rješenja Hrvatske narodne banke (dalje: HNB) broj: 805-II-1126/R-2020 od 3. siječnja 2020. godine. Tim je rješenjem odbijen zahtjev tužitelja za pristup informacijama – službenoj e-mail korespondenciji guvernera i/ili njegovih suradnika i predstavnika K. f. u periodu od 1. veljače 2017. do 1. lipnja 2017. godine. Tužitelj osporeno rješenje pobija tužbom zbog nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog i procesnog prava. U tužbi navodi da je tražio da mu se omogući uvid u e-mail komunikaciju guvernera B. V. s predstavnicima investicijskog fonda K. jer smatra da je interes javnosti da sazna pod kojim se okolnostima i zašto guverner susretao s predstavnicima spekulativnog fonda. Stoga predlaže Sudu da poništi predmetno rješenje i omogući mu uvid u prvi e-mail koji su predstavnici K. uputili guverneru, e-mail kojim im je on odgovorio kao i tri mail-a uoči sastanka i guvernerove odgovore na njih. Ovo obrazlaže da je riječ o informacijama od javnog interesa jer su predstavnici spekulativnog investicijskog fonda K. potvrdili da su u vrijeme pisanja lex A. održavali kontakte s predstavnicima hrvatskih vlasti i autorima zakona koji su kasnije postali savjetnici po pravilima tog istog zakona, a sam guverner je priznao da je upravo on bio njihov prvi kontakt u Hrvatskoj. K. je u tom periodu kupovao obezvrjeđene dionice A. temeljem kojih je kasnije sudjelovao u roll up kreditu A. koji je pravno dozvoljen upravo lex A. i u konačnici je postao suvlasnik tvrtke F. koja je nastala na temelju nagodbe u A. Dapače, otkriveno je da su autori zakona, kasnije savjetnici, uoči usvajanja mijenjali zakon na način da je on poboljšao poslovnu poziciju K. fonda. Napominje da samo pitanje restrukturiranja tvrtki nije u nadležnosti HNB-a što priznaju i HNB i tuženik, a da je guverner sastanke s predstavnicima Fonda priznavao u fazama nakon novinarskih otkrića pa je zbog toga i još važnije da javnost sazna za sve okolnosti tog slučaja.

Tužitelj naglašava da je i sam tuženik u osporenom rješenju pobio sve argumente HNB-a, ali da usprkos toga zaključuje kako mu se ipak ne može omogućiti uvid u komunikaciju jer da je zahtjev preopćenito postavljen. Tužitelj navedeno smatra neprihvatljivim jer nije riječ o nikakvom opsežnom predmetu koji bi bio nepregledan ili nemoguć za definiranje, a koliko je točno bilo e-mail poruka nije teško utvrditi budući da su pokazane tuženiku. Također smatra da je pozivanje na to da je riječ o „dogovaranju sastanaka na kojima se nije raspravljalo o pitanjima iz nadležnosti HNB-a“, neprihvatljiva teza jer je tužitelj zahtjev za pristup informacijama i temeljio upravo na sumnji da je guverner djelovao izvan svojih ovlasti odnosno da ga je netko nastojao navesti da zlouporabi svoje ovlasti ili informacije kojima raspolaže u svom djelokrugu rada. Navodi dalje da je po njegovom priznanju komunikacija počela nakon poziva njemu poznate osobe iz L. o čemu postoji video snimka i da je nakon toga održavao komunikaciju s investitorom za kojeg se sumnja da je u tom istom periodu djelovao na temelju povlaštenih informacija. Također, navodi da postoje snimke u kojima je guverner u javnosti otvoreno priznao da su mu upravo predstavnici K. fonda otkrili kako bi trebao funkcionirati roll up kredit koji do tada nije postojao u našem financijskom i pravnom sustavu. Smatra da je tuženik pogrešno zaključio da se dogovaranje sastanaka ne može podvesti pod bilo koju radnju koja bi bila u djelokrugu rada HNB-a jer sam guverner u svojim prvostupanjskim rješenjima inzistira da stalno održava komunikaciju sa različitim akterima iz financijskog sektora.

Također smatra potpuno neodrživim inzistiranje na tezi da je guverner održao seriju sastanaka s akterima najveće financijske operacije u Hrvatskoj u tom periodu samo zato da bi im opetovano ponavljao da restrukturiranje trgovačkih društava nije njegov posao. Upravo na tu tezu pristaje tuženik kada kaže da je „guverner na sastanku izvijestio predstavnike K. fonda da se HNB ne bavi financijskim restrukturiranjem trgovačkih društava, pa se može zaključiti da su predmetni sastanci predstavljali uobičajene kontakte“, pri čemu je tuženik u kontradikciji sa svojim prethodnim zaključkom da kontakti nisu u djelokrugu rada guvernera. Smatra važnim da javnost sazna što su predstavnici K. fonda tražili od guvernera HNB-a i zašto je guverner HNB-a smatrao da je za njega prihvatljivo i uobičajeno održavati komunikaciju s A. P., mlađim analitičarom navedenog fonda.

Zbog navedenog predlaže da Sud poništi rješenje tuženika i naloži da mu se omogući uvid u tražene informacije.

Tuženik u odgovoru na tužbu u potpunosti ostaje kod osporenog rješenja iz razloga navedenih u obrazloženju rješenja. U odgovoru navodi da je osporeno rješenje doneseno primjenom članka 116. stavka 3. Zakona o općem upravnom postupku koja odredba daje ovlast drugostupanjskom tijelu da odbije žalbu, ali ne zbog razloga koji su navedeni u prvostupanjskom rješenju, već zbog razloga koje drugostupanjsko tijelo navede u svom rješenju. Navodi da činjenica što tuženik nije prihvatio zakonska ograničenja na koja se pozivalo prvostupanjsko tijelo ne znači da je tuženik bio dužan donijeti rješenje u korist tužitelja s obzirom na to da je analizom svih dokaza u spisu utvrdio da predmetni e-mailovi ne predstavljaju informaciju u smislu članka 5. stavka 3. Zakona o pravu na pristup informacijama. Temeljem izvršenog uvida utvrđeno je da predmetni e-mailovi predstavljaju dogovaranje oko sastanaka te da se u istim ne iznose nikakve informacije povezane uz rad HNB-a. Po mišljenju tuženika, činjenica što je predmetna komunikacija vršena preko službenog e-maila samo po sebi ne znači da se radi o informaciji u smislu članka 5. stavka 1. točke 3. ZPPI jer je za procjenu navedenog odlučno što je sadržaj informacije. Ako netko u e-mailu zatraži sastanak s čelnikom tijela javne vlasti i ako čelnik potvrdi termin sastanka, a da sadržaj e-maila ne ulazi u nadležnost tijela javne vlasti, tada, po mišljenju tuženika, jedini logičan zaključak može biti da se ne radi o informaciji kakvu ima u vidu definicija iz članka 5. stavka 1. točke 3. ZPPI jer ista nije nastala u okviru djelokruga niti u vezi s organizacijom i radom tijela javne vlasti. Vezano za navode tužitelja da je neodrživo inzistiranje na tezi da je guverner održao seriju sastanaka samo da bi aktere najveće financijske operacije izvijestio da restrukturiranje trgovačkih društava nije njegov posao, tuženik ističe da navedeni prigovori nisu pravno relevantni s obzirom da dva sastanka s predstavnicima K. ne ukazuju na činjenicu da bi predmetni e-mailovi predstavljali informaciju u smislu ZPPI. Tuženik skreće pozornost

da iz e-maila prvostupajskog javnopravnog tijela upućenog tužitelju 12. prosinca 2018. jasno proizlazi da nije sačinjena službena bilješka o informativnom sastanku koji je održan u prostorijama HNB-a što da može ukazivati da navedeni sastanak ni na koji način nije povezan s nadležnošću HNB-a.

U odnosu na dokumentaciju iz koje proizlazi da je guverner HNB-a bio informiran o roll up kreditu ističe se da to pitanje nije predmet e-mailova koji su predmet postupka niti se navedeno može podvesti pod nadležnost HNB-a.

Predlaže Sudu da odbije tužbu i potvrdi drugostupajsko rješenje.

Tužbeni zahtjev je osnovan.

Odlučujući o osnovanosti tužbe, u granicama tužbenog zahtjeva, pri čemu Sud nije vezan razlozima tužbe, pazeći na ništavost po službenoj dužnosti, ovaj je Sud utvrdio da se osporeno rješenje tuženika ne može ocijeniti zakonitim.

Naime, kako to proizlazi iz spisa predmeta dostavljenog Sudu uz tužbu, tužitelj je 14. studenoga 2018. od prvostupajskog javnopravnog tijela – Hrvatske narodne banke zatražio (dalje: HNB), pozivom na Zakon o pravu na pristup informacijama, slijedeće informacije:

1. Službenu e-mail korespondenciju guvernera i/ili njegovih suradnika i predstavnika K. fonda u periodu od 1. veljače 2017. do 1. lipnja 2017. i
2. Izvod iz evidencije ulaska u zgradu HNB-a predstavnika K. fonda (A., P. i ostali) u istom periodu.

Informacija o ulascima predstavnika K. fonda iz točke 2. zahtjeva tužitelju je dostavljena 10. prosinca 2018. godine dok je pravo na pristup informaciji iz točke 1. zahtjeva odbijeno rješenjem URBROJ: 810-II-1017/R-2018 od 12. prosinca 2018. godine koje je u povodu tužiteljeve žalbe poništeno rješenjem tuženika KLASA: UP/II-008-07-19-01/41, URBROJ: 401-01/02-19-4 od 28. studenoga 2019. te je predmet vraćen HNB-u na ponovni postupak.

Naime, HNB je odbio zahtjev tužitelja smatrajući da se radi o informaciji čija je tajnost, odnosno obveza, čuvanja označena kao službena odnosno poslovna tajna zaštićena u više zakona (Zakon o zaštiti tajnosti podataka, Zakon o HNB-u, Zakon o kreditnim institucijama), te da tražena informacija sadrži i osobne podatke zaštićene Općom uredbom o zaštiti podataka pri čemu se HNB pozvao na provedeni test razmjernosti i javnog interesa dokazujući da ne preteže interes javnosti za objavljivanjem odnosno davanjem traženih informacija.

Tuženik je poništio takvo rješenje kao nezakonito i vratio predmet na ponovno odlučivanje HNB-u uz slijedeću uputu: „U ponovnom postupku HNB je dužan pravilno i potpuno utvrditi činjenice i okolnosti slučaja te utvrditi je li zahtjev za pristup informacijama dovoljno razumljiv da bi se po zahtjevu moglo postupiti. Osim toga, HNB je obvezan utvrditi za koje se informacije ili dijelove informacija zahtjeva za pristup informacijama može odbiti ili može primijeniti zakonsko ograničenje o poslovnoj tajni, osobnim podacima, ograničenje iz posebnog zakona ili neko drugo zakonsko ograničenje te provesti test razmjernosti javnog interesa na način da pruži argumente zašto bi omogućavanjem pristupa traženoj informaciji zaštićeni interes bio ozbiljno povrijeđen te zašto ograničenje od pristupa preteže nad interesom javnosti da dobije informaciju, odnosno zašto bi uskraćivanjem pristupa bio povrijeđen javni interes za pristupom traženoj informaciji i ograničenja od pristupa informacijama. Razlozi moraju biti nedvosmisleni i dobro argumentirani, a tijelo javne vlasti također treba uzeti u obzir i mogućnost djelomičnog omogućavanja pristupa informaciji propisanog člankom 15. stavkom 5. Zakona o pravu na pristup informacijama. HNB je u ponovnom postupku dužan razmotriti žaliteljev zahtjev za pristup informacijama, utvrditi sve činjenice koje su važne za donošenje zakonitog i pravilnog rješenja te ih prikazati u spisima predmeta i potkrijepiti odgovarajućim dokazima te na temelju tako utvrđenog činjeničnog stanja riješiti ovu upravnu stvar.“

U izvršenju citiranog rješenja tuženika, HNB je u ponovljenom postupku donio 3. siječnja 2020. rješenje broj: 805-II-1126/R-2020 kojim je ponovno odbio zahtjev tužitelja uz identično obrazloženje kao i u rješenju od 12. prosinca 2018. koje je tuženik ocijenio nezakonitim.

Iz obrazloženja prvostupanjskog rješenja proizlazi da se pristup traženim informacijama uskraćuje zbog obveze čuvanja poslovne tajne sukladno Zakonu o zaštiti tajnosti podataka, Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci, Zakona o kreditnim institucijama i Općoj uredbi o zaštiti podataka te zbog potrebe zaštite prava na ograničenje u odnosu na javni interes.

Navedeni stav prvostupanjskog tijela tuženik, ponovo, nije prihvatio iz slijedećih razloga:

U odnosu na poslovnu tajnu temeljem Zakona o zaštiti tajnosti podataka (Narodne novine, broj: 108/96.) člankom 19. stavkom 1. propisano je da poslovnu tajnu predstavljaju podaci koji su kao poslovna tajna određeni zakonom, drugim propisom ili općim aktom trgovačkog društva, ustanove ili druge pravne osobe, a koji predstavljaju proizvodnu tajnu, rezultate istraživačkog ili konstrukcijskog rada te druge podatke zbog čijeg bi priopćavanja neovlaštenoj osobi mogle nastupiti štetne posljedice za njezine gospodarske interese. U članku 20. stavku 1. istog Zakona propisano je da je pravna osoba dužna čuvati kao tajnu i podatke koje je kao poslovnu tajnu saznala od drugih pravnih osoba.

Prema mišljenju tuženika, pozivanje HNB-a na činjenicu da se u elektroničkim porukama navodi da su informacije sadržane u elektroničkoj pošti i bilo koji privitak povjerljive i da su namijenjene isključivo za korištenje namjeravanog primatelja, ne predstavlja poslovnu tajnu jer navedeno predstavlja odricanje od odgovornosti pošiljatelja elektroničke poruke u slučaju da poruka bude poslana na pogrešnu e-mail adresu stoga isto ne može predstavljati poslovnu tajnu u smislu članka 20. Zakona o zaštiti tajnosti podataka.

Pozivanje HNB-a na odredbu članka 53. Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci (Narodne novine, broj: 75/06, 54/13) koja se odnosi na čuvanje podataka koje članovi Savjeta i zaposlenici HNB-a saznaju u obavljanju dužnosti te odredbu članka 207. Zakona o kreditnim institucijama (Narodne novine, broj: 159/13-15/18) koja se odnosi na čuvanje povjerljivih podataka iz nadležnosti HNB-a, tuženik također smatra pogrešnim. Ovo iz razloga što proizlazi da se zatražene informacije ne odnose na saznanja članova Savjeta HNB-a ni zaposlenika HNB-a u obavljanju njihovih dužnosti i poslova, a nije ni utvrđeno da se radi o povjerljivim informacijama koje je HNB saznao u obavljanju poslova iz svoje nadležnosti propisane u članku 4. Zakona o HNB-u.

U odnosu na pozivanje HNB-a na članak 15. stavak 2. točku 4. Zakon o pravu na pristup informacijama (Narodne novine, broj:25/13. 85/15, dalje: ZPPI) i članak 4. Opće uredbi o zaštiti podataka (dalje: Uredba), da tražene informacije sadrže osobne podatke, tuženik je i taj navod iz prvostupanjskog rješenja odbio kao neosnovan.

U vezi s tim tuženik podsjeća da je HNB rješavajući točku 2. tužiteljevog zahtjeva tužitelju već dostavio podatke o imenima i prezimenima članova K. koji su bili nazočni na sastanku u HNB-u pa slijedom članka 9. ZPPI tužitelj s istima može slobodno raspolagati. U odnosu na pozivanje na činjenicu da e-mailovi sadrže i osobne podatke osoba koje nisu direktni sudionici tražene korespondencije, tuženik ističe da navedeno nije razlog za odbijanje zahtjeva za pristup informacijama, imajući u vidu odredbu članka 15. stavka 5. ZPPI o mogućnosti djelomičnog omogućavanja pristupa informacijama.

Ovakova utvrđenja i stavove tuženika navedene u obrazloženju osporenog rješenja ovaj sud u cijelosti prihvaća.

Budući da je tuženik osporio osnovanost svih navoda javnopravnog tijela iz prvostupanjskog rješenja te da je prihvatio kao osnovane sve tužiteljeve navode iz žalbe, tuženik je bio dužan donijeti odluku o žalbi u skladu sa odredbom članka 25. stavka 7. Zakona o pravu na pristup informacijama (Narodne novine, broj: 25/13. i 85/15., dalje:ZPPI).

Naime, postupak pravne zaštite reguliran je u člancima 17. do 26. ZPPI. Korisnici prava na pristup informacijama imaju pravo žalbe protiv rješenja tijela javne vlasti Povjereniku u roku od 15 dana od dana dostave rješenja, a žalba se može izjaviti i u slučaju šutnje administracije. Za rješavanje žalbe, sukladno članku 25. ZPPI povjerenik ima precizno propisane rokove, u pravilu 30 dana, a iznimno 60 ili 90 dana. Ako utvrdi da je žalba osnovana povjerenik je dužan postupiti u skladu sa odredbom stavka 7. članka 25. ZPPI.

Naime, stavkom 7. članka 25. ZPPI je propisano *kad utvrdi da je žalba osnovana, Povjerenik će rješenjem naložiti tijelu javne vlasti da korisniku omogući pristup traženoj informaciji, odnosno da odluči o zahtjevu korisnika te odrediti primjeren rok u kojem je dužno to učiniti.*

Međutim, tuženik je umjesto postupanja po članku 25. stavku 7. ZPPI, mjerodavnog za rješavanje u konkretnom slučaju, primjenio odredbu članka 116. stavka 1. točke 3. Zakona o općem upravnom postupku (Narodne novine, broj: 47/09.) koja drugostupanjskom tijelu omogućava da odbije žalbu i mimo žalbenih razloga.

Na taj način tuženik je prekoračio svoje ovlasti koje proizlaze iz jasnih i nedvosmislenih odredbi ZPPI koje reguliraju ovlasti Povjerenika kada odlučuje o žalbi.

U vezi s tim valja podsjetiti da je Zakon o općem upravnom postupku (dalje: ZUP) *lex generalis* za postupanje u svim upravnim postupcima, a da se samo pojedina pitanja upravnog postupka mogu zakonom urediti drukčije ako je to nužno za postupanje u pojedinim upravnim područjima. Upravno područje prava na pristup informacijama i ponovne uporabe informacija regulirano je Zakonom o pravu na pristup informacijama koji se kao *lex specialis* primjenjuje i na konkretan slučaj. Naime, odredba članka 3. stavka 1. ZUP-a propisuje: „Ovaj se Zakon primjenjuje u postupanju u svim upravnim stvarima. Samo se pojedina pitanja upravnog postupka mogu zakonom urediti drukčije, ako je to nužno za postupanje u pojedinim upravnim područjima te ako to nije protivno temeljnim odredbama i svrsi ovoga Zakona.“

Dakle, da bi se u upravnim postupcima koji su regulirani posebnim zakonima mogle supsidijarno (podredno) primijeniti odredbe ZUP-a kao općeg zakona, potrebno je da se ispune ove pretpostavke: prvo, da je supsidijarna primjena propisana u posebnom zakonu, drugo, da odredbe posebnog zakona ne sadrže postupovne odredbe koje sadrži *lex generalis* i treće, da odredbe posebnog zakona nisu u suprotnosti s odredbama općeg zakona. Navedenim se osigurava jedinstvena primjena postupovnih pravila u različitim upravnim područjima, što je važno za ostvarivanje načela zakonitosti i pravne sigurnosti.

Zakon o pravu na pristup informacijama ne sadrži odredbu da se u postupku prava na pristup informacijama i ponovne uporabe informacija primjenjuju odredbe Zakona o općem upravnom postupku, kao što je to sadržavao raniji Zakon o pravu na pristup informacijama (Narodne novine, broj: 172/03.) i kao što to sadrže neki drugi posebni zakoni (npr. Opći porezni zakon, Zakon o javnoj nabavi). Nadalje, Zakon o pravu na pristup informacijama sadrži postupovne odredbe o načinu ostvarivanja prava na pristup informacijama (članak 17.), o zahtjevu (članak 18.), o rokovima (članak 20., 21. i 22.), o rješavanju zahtjeva i dopuni i ispravku informacije (članak 23. i 24.) te o žalbi (članak 25.). Stoga nije ispunjen ni drugi razlog koji bi opravdavao primjenu ZUP-a jer je u ZPPI propisan postupak po žalbi. Iz navedenih razloga nije bilo mjesta primjeni članka 116. točke 3. ZUP-a.

Tuženik je usprkos nesporne osnovanosti svih žalbenih navoda žalbu odbio uz obrazloženje da je: *“uvidom u predmetne mailove utvrđeno da su isti sastavljeni na engleskom jeziku te da u bitnom predstavljaju komunikaciju guvernera s predstavnicima K., a da u istim guverner HNB-a ne iznosi nikakove informacije koje su povezane uz djelokrug rada Hrvatske narodne banke“*. Stoga, prema mišljenju tuženika, u predmetnom slučaju nije riječ o informaciji u smislu odredbi ZPPI.

ZPPI u članku 5. točki 3. propisuje: *„Informacija je svaki podatak koji posjeduje tijelo javne vlasti u obliku dokumenta, zapisa, dosjea, registra, neovisno o načinu na koji je prikazan (napisani, nacrtani, tiskani, snimljeni, magnetni, optički, elektronički ili neki drugi zapis), koji je tijelo izradilo samo ili u suradnji s drugim tijelima ili dobilo od druge osobe, a nastao je u okviru djelokruga ili u vezi s organizacijom i radom tijela javne vlasti“*.

Uvidom u spis predmeta kao i dostavljenu e-mail komunikaciju guvernera HNB i predstavnika K. fonda od 27. ožujka 2017. (3 e-maila), 28. ožujka 2017. (6), 10. travnja 2017., (5), 11. travnja 2017.(5) i 23. svibnja 2017.(5), vidljivo je da se radi o informacijama koje se mogu podvesti pod članak 5. točke 3. ZPPI jer su nastale u okviru djelokruga i nadležnosti HNB propisanih odredbom članka 4. Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci (Narodne novine, broj: 75/08. – 108/20., dalje: Zakon o HNB)

Prema članku 2. Zakona o HNB-u, HNB je središnja banka Republike Hrvatske u isključivom vlasništvu Republike Hrvatske, koju zastupa guverner.

Nadalje, prema članku 4. istog Zakona, HNB je samostalna i neovisna u okviru Ustava i zakona u cjelokupnosti poslova iz svoje nadležnosti, što se osobito očituje u utvrđivanju i provođenju monetarne i devizne politike, održavanju i upravljanju međunarodnim pričuvama Republike Hrvatske, izdavanju i oduzimanju odnosno ukidanju odobrenja i suglasnosti te donošenja drugih rješenja u skladu sa zakonima kojima se uređuje poslovanje kreditnih institucija i poslovanje kreditnih unija, pružatelja platnih usluga, izdavatelja elektroničkog novca i platnih sustava, platni promet, izdavanje elektroničkog novca te devizno poslovanje i poslovanje ovlaštenih mjenjača; obavljanje supervizije i nadzora u skladu sa zakonima kojima se uređuje poslovanje kreditnih institucija i poslovanje kreditnih unija, pružatelja platnih usluga, izdavatelja elektroničkog novca i platnih sustava, platni promet i izdavanje elektroničkog novca; (.....) obavljanju zakonom utvrđenih poslova za Republiku Hrvatsku te (.....) obavljanju ostalih zakonom utvrđenih poslova.

Ovlasti guvernera Hrvatske narodne banke propisane su člankom 43. Zakona o HNB. Prema toj zakonskoj odredbi guverner je odgovoran za provođenje odluka Savjeta Hrvatske narodne banke (stavak 1.). Prema stavku 2. istog članka Zakona o HNB guverner upravlja i rukovodi poslovanjem Hrvatske narodne banke, organizira rad i zastupa HNB, propisuje pobliže uvjete i način obavljanja supervizije i nadzora, vrste, rokove, redosljed i postupak poduzimanja mjera prema kreditnim institucijama, (.....) provodi makrobonitetnu politiku i donosi podzakonske propise, preporuke, odluke i rješenja iz područja makrobonitetne politike, (.....) odlučuje o drugim pitanjima za koje je prema ovom Zakonu, drugim zakonima i propisima nadležan, kao i o pitanjima za koje ga ovlasti Savjet Hrvatske narodne banke (.....).

Imajući u vidu smisao i sadržaj navedenih odredbi Zakona o HNB-u, osobito u odnosu na pravni položaj i ovlasti guvernera HNB kao državnog dužnosnika, nelogično je i nerealno tvrditi da sastanci i kontakti guvernera HNB s predstavnicima inozemnih financijskih fondova, dakle, s pravnim osobama koje posluju u financijskom sektoru, nisu u vezi s djelokrugom poslova HNB kao središnje financijske institucije RH niti da to izlazi iz djelokruga poslova guvernera kao čelne osobe takve institucije. Osim toga, to jasno i nesporno proizlazi iz prvostupajskih rješenja te iz komunikacije HNB-a s tužiteljem od 7.11.2018., 21. 11. 2018. i 21. 11. 2018.

Dakle, nisu sporne ovlasti guvernera HNB da se susreće i dogovara sastanke s predstavnicima financijskog sektora iz zemlje i inozemstva koji to zatraže, a čije poslovanje potencijalno može imati učinka na financijski sustav i gospodarstvo RH, međutim, takvi postupci ne smiju ugrožavati zaštićene vrijednosti u smislu odredbi članka 5. Zakona o tajnosti podataka (Narodne novine, broj: 79/07 i 86/12), među koje spadaju i podaci iz područja javnih financija. Stoga je u javnom interesu otkloniti svaku sumnju u moguće davanje povlaštenih informacija koje mogu određenu zainteresiranu stranu staviti u povoljniji pravnofinancijski položaj u odnosu na neki njegov financijski interes i financijsko poslovanje, a što tuženik nije uzeo u obzir u ponovljenom postupku.

Stoga zaključak tuženika kako nije riječ o informaciji koju ima u vidu članak 5. točka 3. ZPPI, nije činjenično i pravno osnovan, pa nema zakonskog utemeljenja za odstupanje tuženika od utvrđenja i stajališta iz prethodnog postupka. U tom kontekstu treba reći i to da samo obrazloženje tuženika nikako ne udovoljava obvezama upravnog tijela na iznošenje razumnih i objektivno opravdanih razloga za drukčije odlučivanje o istoj pravnoj stvari u ponovljenom postupku, osobito u slučaju kada činjenična i pravna utvrđenja tuženika u tom postupku ne opravdavaju niti podržavaju promjenu stajališta, naprotiv, osnovano upućuju na nezakonitost spornog rješenja HNB-a.

Osim toga, tuženik nije na odgovarajući način razmotrio zahtjev tužitelja s osnove primjene načela razmjernosti u zaštiti prava stranke na informaciju i javnog interesa u smislu članka 38. stavka 4. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj 56/90. – 5/14.) prema kojoj se jamči pravo na pristup informacijama koje posjeduju tijela javne vlasti. Ograničenja prava na pristup informacijama moraju biti razmjerna naravi potrebe za

ograničenjem u svakom pojedinom slučaju te nužna u slobodnom i demokratskom društvu, a propisuju se zakonom.

Imajući u vidu da je cilj Zakona o pravu na pristup informacijama omogućiti i osigurati ostvarivanje ustavnog prava na pristup informacijama, kao i na ponovnu uporabu informacija fizičkim i pravnim osobama putem otvorenosti i javnosti djelovanja tijela javne vlasti (članak 3.), te da u predmetnom slučaju iz svih navedenih razloga ne postoje pretpostavke za nepriznavanje, odnosno ograničavanje toga prava u smislu odredbi članka 15. istog Zakona, ovaj Sud može jedino ocijeniti da je pobijano rješenje tuženika donijeto na štetu tužitelja.

Trebalo je stoga, temeljem odredbe članka 58. stavka 1. Zakona o upravnim sporovima odlučiti kao u izreci presude.

U Zagrebu, 11. studenog 2020.

Predsjednica vijeća:
mr. sc. Mirjana Juričić, v.r.